13 maximumscore 1
een (goede) vriend / Flaccus
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen
- *Niet fout rekenen wanneer geantwoord is 'vrienden'.*
- *Geen scorepunt toekennen wanneer alleen geantwoord is 'een overledene / iemand'.*

14 maximumscore 1
Voorbeelden van een goed antwoord zijn:
- Seneca zou het eens zijn met dit advies; hij schrijft (in regel 18-19) dat we moeten zorgen dat de herinnering aan overledenen prettig is.
- Seneca zou het eens zijn met dit advies; hij schrijft (in regel 30-31) dat het aangenaam is terug te denken aan een overleden vriend.

Opmerkingen
- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Geen scorepunt toekennen wanneer geantwoord is dat Seneca het niet eens zou zijn met dit advies.*

Tekst 2

15 D

16 maximumscore 1
(geschriften van anderen) lezen over rouwverwerking/troost
Of woorden van overeenkomstige strekking.

17 maximumscore 1
zelf een (troostend) geschrift/boek / (troostende) brief schrijven
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores

18 maximumscore 1

Cicero's bewering stemt niet overeen met de visie van Seneca op verdriet, want Cicero beweert dat verdriet alle troost overwint; Seneca stelt daarentegen juist dat je het verdriet te boven komt / dat je door een vrolijke herinnering te koesteren zelf het verdriet kunt overwinnen / dat je zonder bitterheid kunt genieten van de herinnering aan de overledene.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerkingen
- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.*
- *Niet fout rekenen wanneer in een overigens juist antwoord impliciet gelaten is dat Cicero's bewering niet overeenstemt met Seneca's visie.*
- *Niet fout rekenen wanneer als Seneca's visie is genoteerd 'Seneca vindt dat rouwen niet te intensief moet zijn / niet te lang moet duren.'*

19 maximumscore 2

- impedior (regel 7) 1
- relaxor (regel 8) 1

20 maximumscore 1

Voorbeelden van een goed antwoord zijn:
- Het gaat om doen alsof hij opgewekt is; daarvoor zou hij zich schamen tegenover zijn familie/vrienden.
- Hij bedoelt er blij uitzien; dat vindt hij niet getuigen van voldoende respect voor de overledene.
- Het gaat om een blij gezicht tonen; daarmee zou hij de indruk wekken blij te zijn en daarmee zou hij liegen.
- Hij bedoelt het tonen van vrolijkheid; hij vindt dat niet passen bij zijn streven naar wijsheid / bij de leer van de Stoa.

Opmerking
Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

21 maximumscore 1

videor; interdum (regel 9-10)

Opmerking
Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

22 maximumscore 1
alleen zijn; het gezelschap van Atticus / een (goede) vriend / het verdriet delen
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking
Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

23 D

Tekst 3

24 maximumscore 1
(Laelius verkiest) sapientia (boven) amicitia (als beste cadeau van de goden.)

Opmerkingen
- *Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn en in de juiste volgorde staan.*
- *Niet fout rekenen wanneer in plaats van sapientia is genoteerd 'wijsheid' en/of in plaats van amicitia 'vriendschap'.*

25 D

26 maximumscore 1
(coniunctivus) adhortativus / coniunctivus (van aansporing)

27 maximumscore 1
(Hij wil het uitleggen) op basis van de concrete levenspraktijk; (de manier waarop hij het niet wil uitleggen is) op grond van hoogdravende wijsneuzerij. / (Hij wil het uitleggen) in eenvoudige bewoordingen; (de manier waarop hij het niet wil uitleggen is) met moeilijke termen / met grootsheid van woorden.
Of woorden van overeenkomstige strekking.

Opmerking
Het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

28 maximumscore 1
bonos (regel 27)